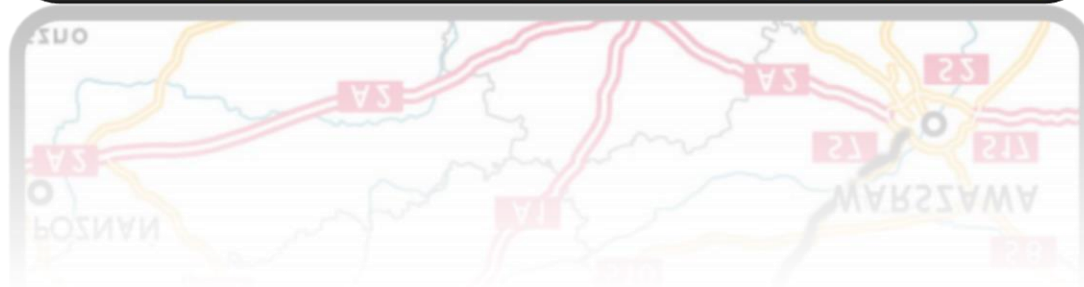
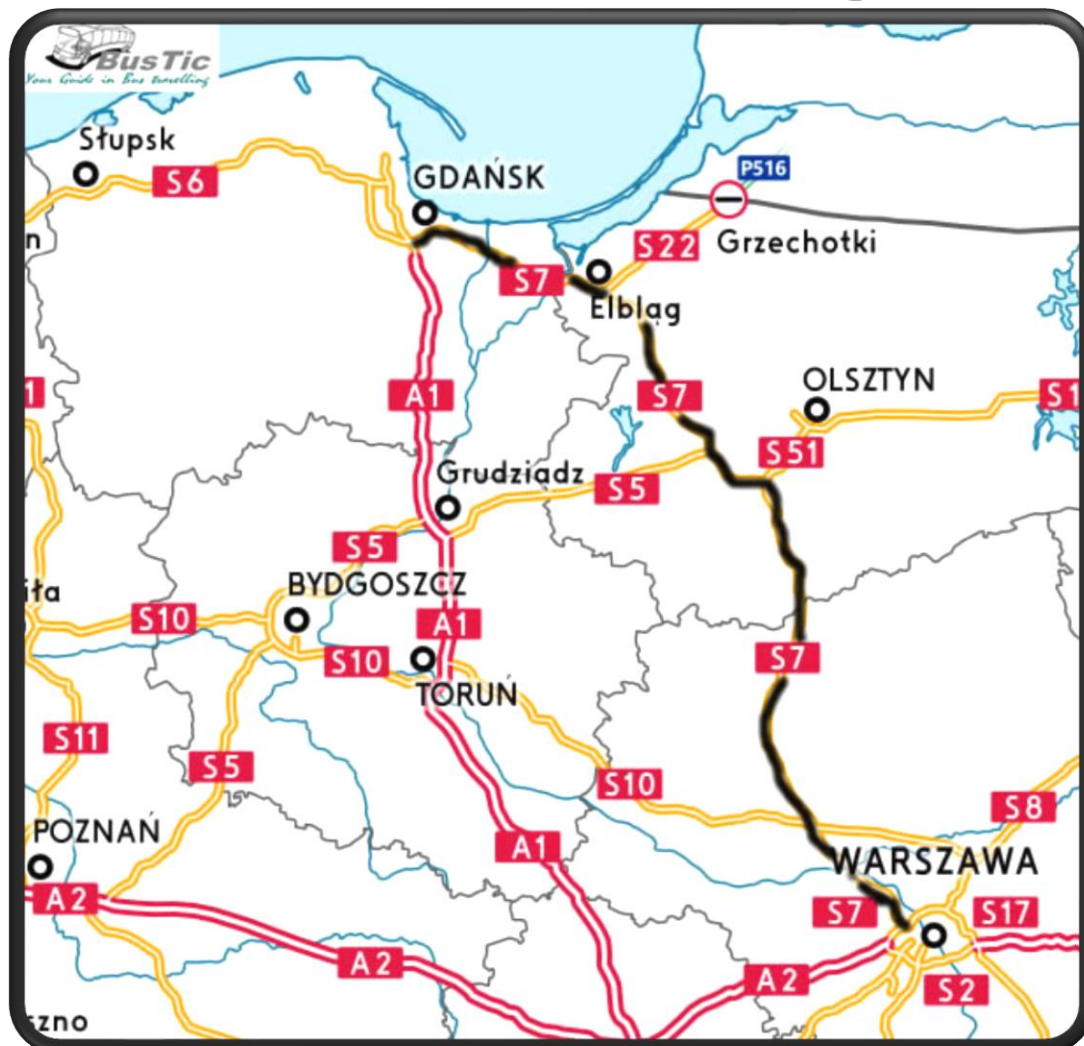

Autosnelweg S7

Rabka – Gdańsk

Południowa obwodnica Gdańska

- De S7 is een droge ekspresowa in Polen.
- De snelweg moet een lange noord-zuidroute vormen door de oostelijke helft van Polen, vanaf de havenstad Gdańsk in het noorden, via Warszawa, Kielce en Kraków naar Rabka in het zuiden.
- De route moet zo'n 720 kilometer lang worden en is één van de langste routes van Polen.
- Momenteel is 247 kilometer in gebruik over diverse korte trajecten.

Naam

- Het noordelijkste deel van de S7 bij Gdańsk heet ook wel de Południowa obwodnica Gdańska (POG) - **Zuidelijke Rondweg Gdańsk**.
- Het deel door het westen van Warszawa heet ook wel de Trasa Powązki-Konotopa (TPK) en is met de S8 dubbelgenummerd.
- Ook heet dit deel de Trasa Armii Krajowej (TAK).
- Deze delen zijn onderdeel van de Ekspresowa Obwodnica Warszawy (EOW) - De snelwegring van Warszawa.
- Het deel langs Kraków heet de Wschodniej Obwodnicy Krakowa (WOK) - Oostelijke Rondweg Kraków.
- De bekendste naam voor de S7/DK7 is echter de Zakopianka, de route van Kraków naar Zakopane.

Routebeschrijving

- De S7 begint in de stad Gdańsk (458.000 inw.) op een knooppunt met de S6 aan de zuidkant van de stad.
- De weg loopt dan in zuidoostelijke richting en steekt dan de rivier de Wisła over, de grootste rivier van Polen.
- Dit traject kent een 2,8 kilometer lang viaduct.
- Bij Elbląg ± 127.000 inwoners is een knooppunt met de S22, de enkelbaans expressweg naar het Russische Kaliningrad.
- Daarna buigt de weg naar het zuiden af, en komt langs Ostróda naar Olsztynek waar een knooppunt met de S16 naar Olsztyn en Augustów moet komen, en iets zuidelijker de S51 naar Olsztyn.
- De weg moet dan door een vrij vlak gebied met af en toe bossen naar het stadje Płońsk lopen, waar de S10 uit Bydgoszcz moet eindigen.
- De weg loopt daarna door naar Warszawa, waar al enkele delen van de S7 geopend zijn.

- In Warszawa moet de weg via de westkant van de stad lopen, en is dan een stukje dubbelgenummerd via de S8.
- Men kruist hier ook de S2 de oost-westtransitroute door Warszawa.
- Ten zuidwesten van de stad splitsen de S7 en S8 dan, en gaat de S7 naar het zuiden richting Grójec, en de S8 richting Piotrków Trybunalski in het zuidwesten.
- De S7 is al 2x2 tussen Warszawa tot voorbij Grójec, maar nog niet overal een snelweg.
- Vanaf Biało-brzegi tot even voor de stad Radom ligt ook al een gedeelte wat voltooid is.
- Dit gebied van Polen bestaat uit glooiend land met her en der wat rivierdalen zonder al teveel bos. Men komt dan langs de stad Radom ± 227.000 inwoners en de weg loopt dan naar het zuidwesten, richting de stad Kielce.
- Rondom Kielce ± 203.000 inwoners ligt al een bypass.

- De snelweg moet Kraków dan aan de oostkant bereiken, waarna er ook een korte dubbelnummering met de A4 zal zijn.
- Ten zuiden van Kraków is de snelweg al gedeeltelijk gereed.
- De weg loopt dan het berggebied van de Hoge Tatra in, en eindigt dan in het stadje Rabka, ten noorden van Zakopane en Nowy Targ.

Huidige situatie

- Momenteel is het grootste gedeelte van de route nog de DK7, grotendeels een enkelstrooks weg.
- De route van Płońsk naar Warszawa telt al wel 2x2 rijstroken, maar is nog niet overal een droga ekspresowa.
- Daarnaast zijn er al delen van de S7 geopend langs de route, vooral bypasses van kleine en grote plaatsen, en her en der wat grotere afstanden.
- Met name het gedeelte door Warszawa en van Kraków naar Rabka is erg druk vanwege forenzen- en toeristenverkeer.

Geschiedenis

- Een aantal delen van de DK7 waren al 2x2 en ongelijkvloers, en zijn zonder aanpassingen tot S7 benoemd, zoals het deel van Nowy Dwór Mazowiecki naar Czosnów.
- Ook het deel van de S7 wat met de A4 samenloopt is al van voor de S-status, en opende tussen 1978 en 1995 in fases.
- In 2003 werd de rondweg van Białobrzegi opengesteld.
- In 2008 volgde de rondweg van Grójec, waarbij op 26 mei 2010 het deel tussen Białobrzegi en Grójec opengesteld werd.
- In 2007 werd de rondweg Elbląg opengesteld, op 19 september 2009 het deel van Występa naar Kielce.
- De rondweg van Kielce opende tussen 1974 en 1984 als een enkelbaans rondweg en is in 2013 verdubbeld naar 2x2 rijstroken.
- In 2006 en 2008 werd het deel tussen Myślenice en Lubień ten zuiden van Kraków opengesteld.
- Op 28 juli 2011 opende een 14 kilometer lang deel tussen Elbląg en Pasłęk voor het verkeer.
- Op 9 juni 2012 opende de zuidelijke rondweg van Gdańsk voor het verkeer.
- Op 29 september 2012 opende de eerste fase van de S7 bij Olsztynek, inclusief een knooppunt met de S51.

Toekomst

Gdynia - Gdańsk

- De bestaande S6 langs Gdynia, Sopot en Gdańsk wordt met de openstelling van een nieuw tracé ten westen van Gdańsk omgenummerd tot onderdeel van de S7.
- De S7 zal dan 39 kilometer langer worden.

Gdańsk - Warszawa

- De S7 wordt gefragmenteerd aangelegd.
- Tussen Płońsk en Warszawa bestaat reeds een hoofdweg met 2x2 rijstroken die rond Płońsk en Nowy Dwór Mazowiecko ongelijkvloers is uitgevoerd.
- Voor de gehele route tussen Gdańsk en Warszawa is een DŚU vastgesteld, maar nog niet alle trajecten zijn in aanleg.
- Een voltooiing is daarom niet eerder dan na 2020 te verwachten.

- Op 5 november 2014 werden de contracten voor 9 kilometer S7 tussen Miłomłyn en Ostróda-północ getekend.
- Dit deel moet in augustus 2017 worden opengesteld.
- Op 22 januari 2015 werden de contracten getekend voor 22,7 kilometer S7 tussen Nidzica en Napierki.
- Dit deel moet midden 2017 worden opengesteld.
- Op 22 april 2015 werden de contracten getekend voor 20,1 kilometer tussen Ostróda-południe en Olsztynek-zachód.
- Dit deel moet eind 2017 gereed zijn. Vervolgens zijn op 15 juni 2015 de contracten getekend voor het laatste deel rond Ostróda, dat samen met de DK16 wordt aangelegd.
- Dit deel moet in augustus 2017 worden opengesteld.

Warszawa - Kraków

- Er is een DŚU voor het ontbrekende deel tussen Warszawa en Grójec.
- Dit deel omvat de bypass van Raszyn, de drukste gelijkvloerse weg van Polen met meer dan 60.000 voertuigen per etmaal.
- Dit deel wordt als onderdeel van de S8 aangelegd.
- Verder zuidelijk is er een design-buildproject bezig voor de 24,6 kilometer lange bypass van Radom, deze wordt tussen 2015 en 2018 aangelegd.

- De contracten voor de aanleg van 22 kilometer S7 tussen de rondweg van Radom en de grens met de provincie Świętokrzyskie zijn op 3 juli 2014 getekend.
- Dit deel moet in juli 2016 gereed zijn.

- Tussen 2014 en 2016 moet de S7 tussen de grens met Mazowieckie en Skarżysko-Kamienna aangelegd worden.
- Dit deel is 7,6 kilometer lang en in december 2013 in aanbesteding gegaan.

- Op 15 juni 2015 zijn contracten getekend voor de aanleg van 21,5 kilometer S7 tussen Chęciny bij Kielce en Jędrzejów.

- Dit traject moet in oktober 2017 worden opengesteld.
- Op 22 juli 2014 zijn contracten getekend voor 4,5 kilometer S7 langs Kraków, inclusief een tuibrug over de Wisła.
- Dit deel kost 529 miljoen PLN.
- Dit deel moet eind 2016 gereed zijn.
- Op 16 oktober 2014 zijn de contracten getekend voor de aanleg van 19,9 kilometer S7 tussen Jędrzejów en de grens met de provincie Małopolskie.
- Dit deel moet begin 2017 worden opengesteld.

Kraków - Slowaakse grens

- De DK7 telt al 2x2 rijstroken tussen de A4 bij Kraków en Myślenice, en is al een 2x2 S7 tot aan Lubień.
- Op 19 december 2014 begon de aanbesteding voor de aanleg van 16 kilometer S7 tussen Lubień en Chabówka, inclusief de bypass van Rabka-Zdrój.
- In dit deel komt de 2.058 meter lange Tunnel Luboń.
- De aanleg van dit traject is één van de duurste wegenprojecten van Polen.
- Er zijn nog geen plannen om de 2x2 DK7 tussen Kraków en Myślenice om te vormen tot S7.
- Ook zijn er geen concrete plannen om de S7 ten zuiden van Rabka-Zdrój te verlengen.

Begin	Rabka
Einde	Gdańsk
Lengte	720 km

 Lubień	
--	---

Lubień

- Lubień is een dorp in het Poolse woiwodschap Klein-Polen, in het district Myślenicki.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Lubień en telt ± 3200 inwoners.

 Pcim	
--	---

Pcim

- Pcim is een dorp in het Poolse woiwodschap Klein-Polen, in het district Myślenicki.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Pcim en telt ± 4900 inwoners.

 Stróża	
--	---

 Myślenice	
---	---

Myślenice

- Myślenice is een stad in het Poolse woiwodschap Klein-Polen, gelegen in de powiat Myślenicki.
- De oppervlakte bedraagt 30,14 km², ± 18.106 inwoners (2005).

  Kreuz: Węzeł Opatkowice		> Katowice	
		>	

  Kreuz: Węzeł Bieżanów		> Tarnów	
		> Rzeszów	

Kraków-Rybitwy

Krakau (Kraków)

- De oude hoofdstad van Polen is het belangrijkste monument van de Poolse cultuur.
- Binnen zijn huidige grenzen heeft Krakau ongeveer 6000 historische gebouwen en monumenten, waaronder 140 kerken, 60 verdedigingswerken en 74 paleizen.
- Tegelijkertijd vindt u in Krakau de grootste kunstverzameling van Polen, die geschat wordt op 2,3 miljoen voorwerpen, waarvan 1,6 miljoen in musea en de rest in kerken, kloosters en particuliere collecties.
- In 1978 kwam Krakau als eerste Europese stad met zijn gebouwen op de UNESCO-lijst van de twaalf belangrijkste cultuurobjecten ter wereld.
- Bijna 1000 huizen, 148 kerken en kapellen, verscheidene paleizen en duizenden kunstwerken in 26 musea worden zorgvuldig geconserveerd en gerestaureerd.
- De grootste bedreiging voor al dit moois is de luchtverontreiniging, die voornamelijk wordt veroorzaakt door de hoogovens van Nowa Huta.
- Donaties van over de gehele wereld helpen mee om het historische centrum te beschermen, maar gezien de enorme omvang van het erfgoed is dit een enorme opgave, de herstelwerkzaamheden duren tot op heden voort.

Voor aanvullende informatie zie website BusTic

Wisła (2017)

Rivier De Wisła

- De Wisła (IPA 'vʲiswa, Duits: Weichsel; verouderd Nederlands: Wijsel, Latijn: Vistula; alle genoemde namen komen in het Nederlands voor) is de grootste rivier van Polen.
- De rivier ontspringt in de Beskiden, een gebergte dat deel uitmaakt van de Karpaten.
- De twee bronrivieren zijn de Biała Wisłka en de Czarna Wisłka (resp. de Witte en de Zwarte Kleine Wisła) en mondt na 1070 km via het Wisłahaf (Zalew Wiślany) uit in de Oostzee.
- Belangrijke steden aan de Wisła zijn Krakau, Warschau en Toruń.
- Ten zuiden van Malbork splitst de rivier zich in een oostelijke tak, de Nogat, die naar het Wislahaf stroomt, en een westelijke tak, de Dode Wisła (Martwa Wisła), die via Gdańsk loopt.
- De rivier is over vrijwel de gehele lengte bevaarbaar, maar alleen voor boten met weinig diepgang.
- Vooral in de buurt van Warschau is de rivier meestal te ondiep om te bevaren. Daardoor is er ook geen commerciële scheepvaart meer mogelijk, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Oder.
- Belangrijke zijrivieren zijn de San en de Narew (die ook het water van de Bug aanvoert).

  Wodzisław (2017)	S7
--	-----------

Wodzisław

- Wodzisław is een dorp in het Poolse woivodschap Święty Krzyż, in het district Jędrzejowski.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Wodzisław en telt ± 1100 inwoners.

  Mierzawa (2017)	S7
---	-----------

  Jędrzejów-Południe (2017)	S7
---	-----------

  Jędrzejów-Wschód 78 (2017)	S7
---	-----------

Jędrzejów

- Jędrzejów (Geluidsfragment uitspraak (info / uitleg)) is een stad in het Poolse woivodschap Świętokrzyskie, gelegen in de powiat Jędrzejowski.
- De oppervlakte bedraagt 11,37 km², ± 16.795 inwoners (2005).

 Jędrzejów-Północ 78	S7
--	-----------

  Mnichów (2017)	S7
--	-----------

  Brzegi (2017)	S7
---	-----------

  Wolica (2017)	S7
---	-----------

 Chęciny	S7
---	-----------

Chęciny

- Chęciny is een stad in het Poolse woivodschap Świętokrzyskie, gelegen in de powiat Kielecki.
- De oppervlakte bedraagt 14,12 km², ± 4227 inwoners (2005).
- Een belangrijke trekpleister in het stadje zijn de ruïnes van het kasteel van Chęciny.

  Kreuz: Węzeł Kielce-zachód	74	> >	S7
--	-----------	--------	-----------

 Kielce-Niewachłów	S7
---	-----------

 Kielce-Północ 73	S7
---	-----------

Kielce

- Kielce is de hoofdstad van het Poolse woiwodschap Świętokrzyskie.
- De oppervlakte bedraagt 109,45 km², ± 205.655 inwoners (2008).

 Barcza	S7
--	-----------

Barcza

- Barcza is een plaats in het Poolse district Kielecki, woiwodschap Święty Krzyż.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Masłów en telt ± 331 inwoners.

 Zalezianka	S7
--	-----------

 Suchedniów-Zagórska	S7
--	-----------

Suchedniów

- Suchedniów (Geluidsfragment uitspraak (info / uitleg)) is een stad in het Poolse woiwodschap Święty Krzyż, gelegen in de powiat Skarżyski.
- De oppervlakte bedraagt 59,34 km², ± 9067 inwoners (2005).

 Skarżysko-Kamienna 42	S7
--	-----------

Skarżysko-Kamienna - Algemeen

- Skarżysko-Kamienna is een stad in het Poolse woiwodschap Świętokrzyskie, gelegen in de powiat Skarżyski.
- De oppervlakte bedraagt 64,16 km², ± 49.745 inwoners (2005).
- Skarżysko-Kamienna is gelegen in het dal van de Kamienna in een rijk bebost heuvellandschap.
- In het dorp kruisen de spoorweglijnen Krakow-Warschau en Sandomierz-Koluszki elkaar.

  Skarżysko-Kamienna-Centrum (2016)

S7

Skarżysko-Kamienna - Geschiedenis

- In 1173 was er in het dorp Milica, nu een wijk van Skarżysko-Kamienna, een bijeenkomst van de ridders onder leiding van Casimir II.
- In 1923 kreeg Skarżysko-Kamienna stadsrechten.
- In 1924 werd de nationale munitiefabriek gebouwd die nu Mesko heet.
- De stad heette aanvankelijk Kamienna, maar in 1928 werd Skarżysko-Kamienna de officiële naam.
- In 1940 zijn buiten de stad door de nazi's massaexecuties gehouden.
- ± 360 mensen werden in februari geëxecuteerd en in juni nog eens 760.
- In 1942 werd Kamp Skarżysko-Kamienna voor Joodse slaven gebouwd.
- Op 18 januari 1945 werd de stad bevrijd.
- De weinige Joodse overlevenden uit Skarżysko-Kamienna kwamen naar de stad terug.
- Maar de lokale bevolking was niet van hen gediend.
- In februari 1946 werden vijf Joodse inwoners door het hoofd van de gemeentepolitie, een andere politieagent en andere inwoners vermoord.
- Bij de rechtbank in Lodz kregen drie van hen voor betrokkenheid bij deze moorden de doodstraf.
- De resterende Joden hebben de stad verlaten.
- In 1969 werd het Witte Adelaar Museum, een oorlogsmuseum, in de stad gevestigd.

  Szydłowiec-południe (2016)
--

S7

Szydłowiec

- Szydłowiec is een stad in het Poolse woiwodschap Mazovië, gelegen in de powiat Szydłowiecki.
- De oppervlakte bedraagt 21,93 km², ± 12.125 inwoners (2005).

  Szydłowiec-północ (2016)
--

S7

  Radom-południe (2018)

S7

  Wolanów (2018)
--

S7

Wolanów

- Wolanów is een dorp in het Poolse woiwodschap Mazovië, in het district Radomski.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Wolanów.

  Radom-zachód (2018)	S7
---	-----------

Radom

- Radom is een stad in het Poolse woiwodschap Mazovië, gelegen in de powiat Radomski.
- De oppervlakte bedraagt 111,71 km², ± 227.613 inwoners (2005).
- Volgens onderzoek van Eurostat had Radom in 2004 met 30,8% de hoogste werkloosheid van alle Europese steden
- Charleroi (28,3%) en Luik (25,8%) vervolledigden de top drie.
- De Poolse luchtmacht heeft in de buurt van Radom een basis.

  Radom-północ (2018)	S7
---	-----------

 Gózd	S7
--	-----------

Gózd

- Gózd is een dorp in het Poolse woiwodschap Mazovië, in het district Radomski.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Gózd en telt ± 800 inwoners.

 Kamień	S7
--	-----------

 Białobrzegi 48	S7
---	-----------

Białobrzegi

- Białobrzegi is een stad in het Poolse woiwodschap Mazovië, gelegen in de powiat Białobrzegi en gemeente Białobrzegi.
- De oppervlakte bedraagt 7,51 km², ± 7262 inwoners (2005).

 Falęcice	S7
--	-----------

 Broniszew	S7
---	-----------

 Józefów	S7
---	-----------

Skurów	S7
---------------	-----------

Skurowa

- Skurowa is een dorp in de Poolse woiwodschap Subkarpaten.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Brzostek en telt ±434 inwoners.

417 Kępina	S7
-------------------	-----------

416 Grójec-Mogielnicka	S7
-------------------------------	-----------

Grójec

- Grójec is een stad in het Poolse woiwodschap Mazovië, gelegen in de powiat Grójecki.
- De oppervlakte bedraagt 8,52 km², ± 14.875 inwoners (2005).

414 Grójec-Mszczonowska	50	S7
--------------------------------	-----------	-----------

411 Głuchów	S7
--------------------	-----------

Głuchów

- Głuchów is een dorp in het Poolse woiwodschap Łódź, in het district Skierniewicki.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Głuchów en telt ± 1000 inwoners.

Nowy Dwór Mazowiecki	85	S7
-----------------------------	-----------	-----------

Nowy Dwór Mazowiecki

- Nowy Dwór Mazowiecki is een stad in het Poolse woiwodschap Mazovië, gelegen in de powiat Nowodworski.
- De oppervlakte bedraagt 32,23 km², ± 42.542 inwoners (2008).

Modlin 62	S7
-------------------------	-----------

Modlin

- Modlin (tijdens de Russische overheersing Novogeorgiewsk genaamd) was een dorp in de buurt van Warschau in Polen.
- Het ligt aan de oevers van de rivieren Wisła en Narew.
- Sinds 1961 is het een wijk van de stad Nowy Dwór Mazowiecki.
- Tot 1918 was de stad gelegen in het Russische tsarenrijk.
- In de Eerste Wereldoorlog vond hier de belegering van Novogeorgievsk plaats.
- In de Tweede Wereldoorlog heeft bij Modlin een veldslag plaatsgevonden.
- Nabij Modlin ligt Vesting Modlin, een kasteel omringd door de rivieren.

Ostrzykowizna	S7
----------------------	-----------

280 Kreuz: Węzeł Płoński-Wschód	S10	> Bydgoszcz	S7
		>	

279 Płońsk	S7
-------------------	-----------

277 Płońsk-Poświętne

Płońsk

- Płońsk is een stadje in Polen 60 kilometer ten noordwesten van Warschau, de stad heeft een oppervlakte van 12 vierkante kilometer met ongeveer ± 24.000 inwoners (2004).
- Het ligt in het Masovische woivodschap (Pools: województwo mazowieckie) sinds 1999.
- Daarvoor lag het in het Ciechanów woivodschap (Pools: województwo ciechanowskie), namelijk tussen 1975 en 1998.
- Płońsk ligt aan 2 grote doorgaande (snel)wegen te weten de E7 van Warschau naar Gdańsk en de E10 van Warschau naar Szczecin, dit heeft in het verleden verschillende buitenlandse investeerders getrokken waaronder tot voor kort autofabrikant Ford.
- Verder heeft het Franse bedrijf LU zijn complete productie naar Płońsk verplaatst, ook een tweede Franse firma is actief in Płońsk, dit is de firma Maestria, producent van verf producten.
- Eén van de partnersteden van Płońsk is Winschoten, deze twee steden zijn ongeveer even groot.
- Het stadje (Jiddisch: קאָלָפּ [Plonsk]) was in het verleden merendeel bevolkt door Poolse Joden.
- Volgens de volkstelling van 1908 waren er in Płońsk ± 11.603 inwoners.
- 7551 (65%) daarvan waren Joden.

Napierki (2017)

Powierż (2017)

Nidzica-południe (2017)

Nidzica

- Nidzica (Duits: Neidenburg) is een stad in het Poolse woivodschap Ermland-Mazurië, gelegen in de powiat Nidzicki.
- De oppervlakte bedraagt 6,86 km², ± 14.798 inwoners (2005).

Nidzica-północ (2017)

Rączki

 Waplewo	
---	---

Waplewo

- Waplewo is een dorp in de Poolse woiwodschap Ermland-Mazurië.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Olsztynek.

 Grunwald	
--	---

Grunwald - Algemeen

- Grunwald (Duits: Grünfelde) is een dorp in de Poolse woiwodschap Ermland-Mazurië.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Grunwald en telt ± 800 inwoners.

Grunwald - Geschiedenis

- De plaats wordt het eerst genoemd in een latijnse oorkonde uit de 14de eeuw als "Grunenvelt", gelegen in Pruisen.
- In 1514 verkocht Johan Auerswald aan Paul Samynskiemu 40 włók grond in Grunwald.
- In 1540 hoorden bij een landgoed in het dorp 19 boeren.
- In 1567 verkocht James von Schwerin verkocht als boete een deel van hun rijkdom in Samin en Grunwald.
- Vervolgens verkocht hij 4 włók aan de starost in Grunwald, Samin en Lutkach (Felix Finckow).
- In inventarisboeken in 1619 behoorden Grunwald, Samin, Rychnov en Lutka tot de drie broeders Fincków.
- Na de dood van James Finck, in 1679, was er volgens zijn testament 100 hectare grond in Samin en Grunwald voor Ernest Finckow.
- In 1861 woonden er ± 146 mensen op 2.731 morgen.
- In 1880 omvatte Grunwald ± 206 bewoners, in 1895 ± 240 mensen en 309 hectare.

Grunwald - Twee veldslagen

Grunwald heeft haar bekendheid te danken aan een aantal veldslagen:

- De Slag bij Grunwald in 1410, tussen de Duitse orde enerzijds en koninkrijk Polen en het grootvorstendom Litouwen anderzijds.
- De overwinning van Polen en Litouwen markeerde het begin van wat op dat moment het grootste land van Europa zou zijn.
- De Slag bij Tannenberg in 1914, in het begin van de Eerste Wereldoorlog, deze slag werd gewonnen door het Duitse Rijk.

 Kreuz: Węzeł Olsztynek		> Olsztyn	
		>	

 Rychnowo (2017)	
---	---

 Kreuz: 		> Grudziądz (2017)	
		> Olsztyn (2017)	

 Ostróda-północ (2017)	
---	---

Ostróda

- Ostróda (Duits: Osterode) is een stad in het Poolse woiwodschap Ermland-Mazurië, gelegen in de powiat Ostródzki.
- De oppervlakte bedraagt 14,15 km², ± 33.603 inwoners (2005).

Het Elbląg-Ostróda-kanaal

- Het Elbląg-Ostróda-kanaal (Kanał Elbląski) is een kanaal van 48 km (195 km inclusief de meren die worden aangedaan) in Polen tussen Elbląg en Ostróda.
- Het is een technologisch monument, geopend in 1860, toen het op Duits grondgebied lag en Oberländischer Kanal heette.
- Een systeem van vijf hellende vlakken, waarbij boten over rails worden verplaatst, zorgt voor de overbrugging van het hoogteverschil van 100 meter.
- Het kanaal is het werk van de Duitse ingenieur Georg Steenke voor wie bij een van de hellende vlakken een gedenksteen is geplaatst.
- De steen heeft behalve in het Pools en het Duits ook een opschrift in het Nederlands.
- Het kanaal wordt thans voor toeristische doeleinden bevaren.

 Miłomłyn-południe (2017)	
--	---

Miłomłyn

- Miłomłyn (Duits: Liebemühl) is een stad in het Poolse woiwodschap Ermland-Mazurië, gelegen in de powiat Ostródzki.
- De oppervlakte bedraagt 12,4 km², ± 2256 inwoners (2005).

 Miłomłyn-północ	
---	---

 Małdyty	
---	---

Małdyty

- Małdyty (Duits Maldeuten) is een dorp in het Poolse woiwodschap Ermland-Mazurië, in het district Ostródzki.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Małdyty en telt ± 1410 inwoners.

 Marzewo	
---	---

 Pasłęk-Południe	
---	---

Pasłęk - Geschiedenis

- Pruisisch Holland was een van de oudste steden in de staat van de Duitse Orde.
- Het werd gesticht onder leiding van Hollanders (vandaar de naam) en ontving reeds in 1293 stadsrechten.
- Van 1525 tot 1945 behoorde de stad tot Pruisen, waar het sinds 1818 zetel van het gelijknamige district Pruisisch Holland was.
- Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog behoort de stad tot Polen.

 Pasłęk-Północ	
---	---

Pasłęk - Algemeen

- Pasłęk ([ˈpaswɛŋk]?; Nederlands: Pruisisch Holland; Duits: Preußisch Holland) is een stad in het Poolse woiwodschap Ermland-Mazurië, gelegen in de powiat Elbląski.
- De oppervlakte bedraagt 11,39 km², ± 12.195 inwoners (2005).
- Pasłęk is de geboorteplaats van de scheikundige Hugo Wilhelm Traugott Erdmann (8 mei 1862 – 25 juni 1910).

 Bogaczewo	
---	---

 Kreuz: Węzeł Elbląg-Wschód		> Kaliningrad	
		>	

Elbląg - Algemeen

- Elbląg (Duits: Elbing, Nederduits: Elwing) is een stad in het Poolse woiwodschap Ermland-Mazurië met ± 130.000 inwoners.
- Het ligt aan de gelijknamige rivier op 70 km ten zuidoosten van Gdańsk.

Elbląg - Geschiedenis

- Elbing (Pools: Elbląg) gaat terug op de nederzetting Truso van de Baltische Pruzzen. De Duitse Orde bouwde er een burcht aan de rivier, waaromheen zich een handelscentrum vormde die in 1246 stadsrechten kreeg.
- In de 14de eeuw was Elbląg een belangrijke haven en een Hanzestad.
- In 1440 sloot de stad zich aan bij de Pruisische Bond die zich tegen de Duitse Orde keerde en daarin steun bij de Poolse koning zocht.
- In 1466, na het vredesverdrag van Thorn, werd Elbląg onderdeel van het Poolse koninkrijk.
- Het werd een belangrijke zeehaven en Poolse koningen gaven de stad veel privileges.
- Toen de Elbingers de lutherse reformatie volgden, kregen zij daarvoor ook koninklijke garanties.
- De nauwe handelsrelaties met Engeland hadden de vestiging van een Engelse gemeente in de welvarende stad ten gevolge.
- Op het hoogtepunt van deze ontwikkeling telde Elbing ± 30.000 inwoners.
- Aan het einde van de 16de eeuw werd de contrareformatie in Polen doorgevoerd, maar de autonomie van de stad bleef de godsdienstvrijheid waarborgen, al moesten de lutheranen hun hoofdkerk, de Stadpfarrkirche Sankt Nikolaus, in 1617 wel afstaan aan de rooms-katholieken.
- Dat duurde overigens kort want de Zweedse koning bezette de stad in 1629.
- Polen was inmiddels gezwakt en verarmd en in 1655 kwam Elbing als pand voor een lening in handen van Pruisen, al bleef zij formeel onderdanig aan de Poolse kroon.
- De lening werd niet afgelost en tot in het begin van de 18de eeuw bleef een Pruisische bezetting in de stad gelegd.
- Tussen 1709 en 1712 wordt de stad zeer zwaar geplunderd in een nieuwe oorlog tussen Polen, Rusland en Zweden.
- Wanneer bij de Poolse delingen de stad in 1772 definitief aan Pruisen toevalt begint een langzaam herstel, maar die opgang wordt opnieuw door plunderingen onderbroken wanneer tussen 1809 en 1812 Napoleontische troepen in Elbing gelegd zijn.
- Pas na 1840 kan zich een industriële ontwikkeling ontplooien, die het aantal inwoners in het begin van de 20ste eeuw (de directe omgeving inbegrepen) op ± 100.000 inwoners brengt.

- Bij de eerste Poolse Deling in 1772 werd Elbląg opgenomen in Pruisen.
- Een sterke groei maakte de stad door in de 19de eeuw, mede doordat het aan de spoorlijn kwam te liggen en in 1860 het Oberländischer Kanal (thans: Elbląg-Ostróda-kanaal) werd geopend.
- Vele fabrieken en bedrijven werden opgericht, onder meer brouwerijen en sigarenfabrieken.
- Mede omdat Oost-Pruisen een liberaal belasting- en immigratiebeleid voerde, werden ondernemende mensen aangetrokken.
- Het belangrijkste was wel de scheepswerf van Ferdinand Schichau.
- Er werden torpedoboten, locomotieven en onderzeeërs gebouwd.

- In 1945 werd de stad onderdeel van Polen.
- Vrijwel alle inwoners van de stad vluchtten of werden verdreven.

Elbląg - Stadsbeeld

- De oude stadskern (Altstadt) is in 1944 en 1945 verwoest.
- De zwaarder gebouwde kerken bleven gedeeltelijk overeind.
- Van de huizen was dat het geval met slechts 6 panden.
- Na de oorlogsverwoestingen zijn de kerken herbouwd en na 1990 is de moderne, min of meer historiserende, reconstructie ter hand genomen van een aantal oude straten.
- Het opmerkelijkste gebouw is de voormalige Stadtpfarrkirche, nu rooms-katholieke kathedraal Sint-Nicolaas (Katedra św. Mikołaja), die een 95 m hoge toren heeft.
- De geschiedenis van het bouwwerk, een driebeukige hallenkerk in baksteengotiek, gaat terug tot de 13de eeuw.
- De oorspronkelijke toren werd in 1777 door brand verwoest en pas in 1906 herbouwd.
- Als opmerkelijke uitzondering bleef hij in 1945 vrijwel ongeschonden overeind.
- Sinds 1992 behoort hij bij de een bisschopskerk.
- Twee andere middeleeuwse kerkgebouwen, de Mariakerk en de Heilige Geestkerk (met voormalig hospitaal), zijn na hun restauratie thans respectievelijk in gebruik als galerie en als bibliotheek.

- De Marktpoort (Brama Targowa) is het laatste overblijfsel van de middeleeuwse omwalling. Het oudste gedeelte dateert uit 1319.

- De burcht van de Duitse Orde werd al in 1454 goeddeels gesloopt.
- In een resterend gebouw bevindt zich het historisch-archeologisch museum van Elbląg.

Ryki **55**

S7

Ryki

- Ryki is een stad in het Poolse woiwodschap Lublin, gelegen in de powiat Rycki.
- De oppervlakte bedraagt 27,38 km², ± 9722 inwoners (2005).

Nowy Dwór Gdański **55**

S7

Nowy Dwór Gdański

- Nowy Dwór Gdański (Duits: Tiegenhof) is een stad in het Poolse woiwodschap Pommeren, gelegen in de powiat Nowodworski.
- De oppervlakte bedraagt 5,06 km², ± 9997 inwoners (2005).
- De plaats ligt tussen Gdańsk en Elbląg.

Koszwały

S7

Koszwały

- Koszwały is een plaats in het Poolse district Gdański, woiwodschap Pommeren.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Cedry Wielkie en telt ± 710 inwoners.

Gdańsk-wschód

S7

Gdańsk - Algemeen

- Gdańsk (uitspraak: [[gdansk]?, ong. gdansk ["g" als in zakdoek); Duits: Danzig; Nederlands Danzig (verouderd: Dantzig of Danswijk); Kasjoebisch: Gduńsk; Frans: Dantzig) is de hoofdstad van het woiwodschap Pommeren en een voormalige Hanzestad in Polen.
- Gdańsk is gelegen aan de Oostzee, op de plaats waar de westelijke arm van de Wisła (Weichsel) de Bocht van Gdańsk bereikt.
- De stad heeft ± 450.000 inwoners en vormt samen met de badplaats Sopot en de havenstad Gdynia de zogenaamde Driestad (Trójmiasto), een agglomeratie met ± 1 miljoen inwoners.
- De stad is het centrum van de regionale Kasjoebische cultuur.
- In haar lange geschiedenis vormde de, sinds de Hoge Middeleeuwen autonome, Hanzestad de kern van twee vrijstaten: de Vrije Stad Danzig (1807-1814) en de Vrije Stad Danzig (1920-1939).

- Daarvoor was zij een belangrijke stad in het hertogdom Pommerellen, zetel van de Samboriden-dynastie, hoofdstad van Koninkrijk Pruisen (Pools-Litouwse gemeenebest) en de historische hoofdstad van de provincie West-Pruisen binnen het koninkrijk Pruisen en later binnen Duitsland.
- Sinds de Conferentie van Potsdam (1945) behoort de stad bij Polen; de achtergebleven oorspronkelijke Duitse bevolking werd vrijwel volledig geïnterneerd en verdreven.
- Een zeer kleine gemengd Kasjoebisch-Duitse minderheid kon echter standhouden in de stadsagglomeratie.

89 Gdańsk-Port

S7

Gdańsk - Geschiedenis

- Aan de monding van de Weichsel (Wisła), in het grensgebied tussen Pruisische (Baltische) en Slavische stammen, ontwikkelde zich in de prehistorie een havenplaats, die werd beschermd door een met aarden wallen en houten palissaden versterkte burcht.
- Gyddanyzc is de naam waaronder Danzig rond het jaar 1000 voor het eerst voor het eerst wordt vermeld, toen de heilige Adalbert van Praag de stad en omgeving bezocht.
- In 1148 werd de burcht zetel van de hertogen van Pommerellen, een geslacht dat zich in 1227 van de Poolse kroon onafhankelijk verklaarde door toenadering te zoeken tot de Rooms-Duitse keizer.
- Er had zich in Danzig inmiddels al een gemeente ontwikkeld van kooplieden uit Lübeck.
- Zij kregen in 1224 van de hertog een autonoom, zogenaamd Duits, recht om hun gemeente te besturen, met als centrum de Marienkirche.
- De Noord-Duitse kooplieden maakten van Danzig naar westers model een stad met moderne bestuur instellingen.
- Deze stad werd lid van het Hanzeverbond van Noord-Duitse steden en overvleugelde het Deens-Zweedse handelsmonopolie op de Oostzee.
- De stad kreeg een stenen omwalling en de Slavische en Prussische visserswijken speelden vanaf toen nog maar een marginale rol.
- Het nieuwe Gdańsk zou opnieuw een belangrijke havenplaats worden.
- De scheepsbouw beleefde er onder het communistische regime grote bloei.
- In de jaren 80 verwierf de stad grote faam onder leiding van Lech Wałęsa, toen op de plaatselijke Lenin-werf de vakbond Solidarność (Solidariteit) werd opgericht.

Voor aanvullende informatie over Gdańsk zie website BusTic

 Gdańsk-Lipce 91	S7
--	-----------

 Kreuz: Węzeł Gdańsk-Południe	S6	> Szczecin	S7
		>	